

پیشنهاد وزارت رأی می گیریم هر کس تصویب می کند ورقه سفید بپندازد .

معاذالملک - عده حضار (۵۸) ورقه سفید علامت قبول (۳۲) ورقه آبی علامت رد (۷) امتناع (۱۹) .

کسانیکه رد کردند :

فهمیم الملک - آقامیرزا اسدالله خان - صدیق حضرت - آقا سید جلیل - حاج میرزا رضاخان - معین الراعی - آقامیرزا اسمعیل نوبری . کسانیکه تصویب کردند :

آقای مستشارالدوله - محمد هاشم میرزا - حاج میرزا آقا - معتمدالتجار - حاج وکیل الراعی - شیبانی - معاضدالملک - حاج محمد کریم خان - حاج سید نصرالله - ناصرالاسلام - کاشف - افتخار الواعظین - حاج آقا - میرزا داودخان - نجات - حسنعلی خان - آدینه محمد خان - لسان الحکماء سلیمان میرزا - دکتر اسمعیل خان - دکتر امیرخان میرزا مرتضی قلیخان - معاضدالسلطنه - وکیلالتجار حاج فاتح الملک - اسدالله میرزا - ارباب کیخسرو ادیبالتجار - صدرالعلماء - وزیرزاده - منتصرالسلطان قوام الاسلام .

رئیس - پیشنهاد وزارت با اکثریت تصویب شد حال یکربع تنفس است [مجدداً بواسطه باره مذاکرات تقریباً یکساعت جلسه خصوصی و بعد جلسه علنی تشکیل شده]

وزیر جنگ - این موقع که خیلی مهم است جناب معاون الدوله بسمت وزارت امور خارجه معین شدند یقین است که آقایان و کلام تصویب میکنند که ایشان مشغول خدمات و انجام وظایف آنوزارت خانه باشند .

و جناب معتمد خاقان هم بوزارت تجارت که در حقیقت درین بین کم شده بود و حال این که خیلی اهمیت دارد منتخب شده اند .

رئیس - مبارک است و انشاءالله امیدواریم از این حسن انتخاب ترقیات کامله از برای مملکت حاصل شده بطوریکه لازم است من بعد از مجرای قانون بگذرد

وزیر جنگ - ما هم امیدواریم بطور دلخواه آقایان و کلام مشغول خدمتگذاری باشد عجله رخص میشود (وزراء تشریف بردند)

شروع بشور در بقیه بودجه عدلیه گردید فصل دویم هیئت محاکم ماده ۷ مدعی العموم پیشنهاد وزارت یک ماهه یکصد تومان تصویب کمیسیون یک ماهه (۷۵) تومان درین ماده مخبر کمیسیون تناضا کرد که ابتداء پیشنهاد وزیر اخذ رأی شود

رئیس چون مخبر تقاضا کرده است ابتداء به پیشنهاد وزیر رأی گرفته می شود هر کس پیشنهاد وزیر را تصویب می کند ورقه سفید خواهد انداخت

معاذالملک - عده حضار ۶۲ ورقه سفید علامت قبول (۳۹) ورقه آبی علامت رد (۴) امتناع ۱۹

کسانیکه رد کردند: مرتضی قلیخان . آقا شیحعلی

حاج میرزا رضا خان . دکتر امیرخان . کسانیکه تصویب کردند:

آقامیرزا داودخان . لسان الحکماء . صدرالحکماء آقا شیح محمد آقا میرزا اسمعیل نوبری - وزیر زاده . منتصرالسلطان . معاضدالسلطنه . میرزا اسدالله خان . حسنعلی خان . حاجی فاتح الملک متین السلطنه . حاج میرزا آقا . ادیبالتجار . معتمدالتجار . ابوالقاسم میرزا . فهمیم الملک . مؤتمن الملک - ارباب کیخسرو . آقامیرزا احمد محمد هاشم میرزا . حاجی آقا . قوام الاسلام . حاج وکیل الراعی . حاج شیحعلی . صدرالعلماء - ذکاءالملک اسدالله میرزا . آقا میرزا ابراهیم خان . حاج مصدق الممالک . افتخار الواعظین . آدینه محمدخان ناصر الاسلام . نجات . شیبانی . معزالملک . معاضدالملک . آقای مستشارالدوله . حاجی سید نصرالله .

رئیس - پیشنهاد وزیر در این ماده با اکثریت تصویب شد .

ماده ۸ محاکم استیناف شعبه اول و دوم پیشنهاد وزیر یک ماهه ۶۲۵ تومان

رئیس - پیشنهاد وزیر و تصویب کمیسیون در این ماده یکی است رأی میگیریم باین ماده هر کس تصویب میکند ورقه سفید بپندازد .

معاذالملک - عده حضار ۶۲ ورقه سفید علامت قبول (۴۴) ورقه آبی - علامت رد امتناع ۱۸

کسانیکه تصویب کردند :

قوام الاسلام . آقا سید جلیل . آقای مستشارالدوله دکتر علیخان . ذکاء الملک . شیبانی . معاضدالملک معزالملک . حاج سید نصرالله . میرزا ابراهیمخان میرزا اسدالله خان . آقا سید حسین کزازی . دکتر امیرخان . آقا شیح اسمعیل هشترودی افتخار الواعظین دکتر اسمعیل خان . حاج مصدق الممالک . لسان الحکماء حاج میرزا رضا خان . ابوالقاسم میرزا - حاجی آقا متین السلطنه . میرزا داود خان . مؤتمن الملک معتمدالتجار . ادیبالتجار . ارباب کیخسرو . فهمیم الملک . صدرالعلماء . آقا میرزا احمد . آقای نوبری . معاضدالسلطنه . صدیق حضرت . منتصرالسلطان . آقا سید حسین اردبیلی . محمد هاشم میرزا - حاجی فاتح الملک . آدینه محمد خان وکیلالتجار .

رئیس - این ماده هم با اکثریت تصویب شد فردا سه ساعت بغروب مانده جلسه علنی خواهد بود مذاکرات تتمه بودجه عدلیه - بودجه امنیه [مجلس یکساعت از شب گذشته ختم شد]

جلسه ۶۹

صورت مجلس یوم یکشنبه هشتم ربیع الاول ۱۳۲۸

مجلس دو ساعت ونیم قبل از غروب در تحت ریاست آقای ممتازالدوله منسقد شد معاضدالملک صورت مجلس روز شنبه هفتم را قرائت کرد **رئیس** - ملاحظه در صورت مجلس هست؟

ابوالقاسم میرزا - در باب مدعی العموم دیروز مخبر کمیسیون خودشان پیشنهاد کردند که به پیشنهاد وزیر رأی گرفته شود بواسطه اینکه

چون دید که حقوق اضافه تصویب شد از برای سایرین خواست حقوق را هم اضافه شود

فایب رئیس - ملاحظه دیگری دارید؟ (اظهار نشد) (صورت مجلس را امضاء کردند)

فایب رئیس - این کاغذیست که جناب وزیر عدلیه در تفرقه معاون خودشان نوشته اند کاغذ قرائت شد منبئی بر اینکه خودم بواسطه کسالت مزاج نتوانستم حاضر شوم امجدالسلطان را بساوت وزارت عدلیه بموجب این ورقه معرفی مینمایم و از برای توضیحات دادن در موقع قرائت بودجه وزارت عدلیه حاضر خواهد شد .

منتصرالسلطان - از قراریکه شنیده ایم وزیر عدلیه استعفا داده است امیدانم چطور میتواند وزیر مستعفی معاون خودش را ب مجلس معرفی نماید

فایب رئیس - استعفا ی وزیر عدلیه که تا بحال رسماً ب مجلس نرسیده است .

منتصرالسلطان - بنده این مطلب را شنیدم و الان هم وزیر عدلیه هم وزیر مالیه در اینجاست شریف دارند در اطاق دیگر و بنده خودم از وزیر مالیه شنیدم که فرمودند من استعفا داده ام .

فایب رئیس - شخصاً بجناب عالی اینطور فرموده اند نمی دانم لکن مجلس در اینخصوص اطلاعی ندارد .

حسنعلی خان - مجلس ابداً اطلاع ندارد که وزیر عدلیه استعفا داده است و ما خبریکه در کوچه میشنویم نمیتوانیم ب مجلس بیاریم وقتی مجلس یک وزیر را مستعفی میدانند که هیئت وزرا وزیر دیگری را بجای او بیاورند در مجلس معرفی نمایند

فایب رئیس - چون در این باب خبر رسمی ب مجلس نرسیده است و ابداً مجلس اطلاعی ندارد بنده این خبر را رسماً تکذیب میکنم دستور امروز بودجه عدلیه و بودجه اداره امنیه خواهد بود حالا بودجه عدلیه قرائت میشود [در این موقع شروع بقرائت بقیه بودجه عدلیه گردید] ماده نهم محاکم جزا دارای ۳ شعبه پیشنهاد وزیر یک ماهه ۴۷۷۵

فایب رئیس - رأی میگیریم باین ماده ۹ هر کس تصویب میکند ورقه سفید بپندازد والا ورقه آبی

معاذالملک - عده حضار (۵۶) ورقه سفید (۴۰) ورقه آبی ندارد امتناع (۱۶) (اسامی اشخاصیکه تصویب کرده اند :

متین السلطنه - حاجی سید نصرالله - معاضدالملک - ابوالقاسم میرزا - فاتح الملک - معاضدالسلطنه - ارباب کیخسرو - سید جلیل - دکتر اسمعیل خان صدیق حضرت - وکیلالتجار - حاجی میرزا رضاخان آقا میرزا احمد - دکتر علیخان - آدینه محمد خان محمد هاشم میرزا - میرزا ابراهیم خان - ناصر الاسلام حاجی آقا شیرازی - افتخار الواعظین حاجی شیحعلی معین الراعی - حسن علی خان - شیبانی - لسان الحکماء سلیمان میرزا - آقا سید حسین اردبیلی فهمیم الملک ذکاءالملک - مصدق الممالک - دکتر امیرخان - اسدالله خان - حاجی میرزا آقا - قوام الاسلام - حاج محمد کریم خان - معتمدالتجار - معاضدالملک - تربیت ممتازالدوله - آقا شیح اسمعیل هشترودی -

فایب رئیس - ماده نهم از بودجه وزارت عدلیه با اکثریت تصویب شد

ماده دهم - محاکم تجارت شعبه اول و دویم

پیشنهاد وزیر يك ماهه (۱۸۰) تومان
نایب رئیس - رای میگیریم باین ماده
 هر کس تصویب میکند ورقه سفید خواهد انداخت
 [رای گرفته شد]

معاذ الملک - عده حضار (۵۶) ورقه سفید (۴۲) آبی ندارد امتناع (۱۴)

اسامی تصویب کنندگان - آقا شیخ محمد - آقا سید جلیل - معاضد السلطنه - حاجی سید نصرالله - آقا شیخ اسمعیل هشترودی - فاتح الملک - محمد هاشم میرزا - ممتاز الدوله - معزز الملک - ذکاء الملک - مصدق الممالک - شیبانی - نجات - دکتر امیر خان - میرزا اسدالله خان - عز الملک وکیل التجار - آقا میرزا ابراهیم خان - حاجی آقا - دکتر علیخان آدینه محمدخان - معتمد التجار - دکتر اسمعیل خان حاجی میرزا آقا - ناصر الاسلام - حاجی میرزا رضا خان - افتخار الواعظین - معین الرعايا - متین السلطنه حسنعلیخان - اسان الحکماء - سلیمان میرزا - حاجی شیخعلی - آقا سید حسین اردبیلی - ابوالقاسم میرزا - معاضد الملک - آقا میرزا احمد - حاجی محمد کریمخان - صدیق حضرت - فهیم الملک - ادیب التجار قوام الاسلام

نایب رئیس - ماده دوم از بودجه وزارت عدلیه با اکثریت تصویب شد ماده یازدهم محاکم ابتدائی شعبه اول و دوم و سیم و چهارم پیشنهاد وزارت یکماهه (۵۲۵) تومان

نایب رئیس - رای میگیریم بماده یازدهم هر کس تصویب میکند ورقه سفید والا ورقه آبی خواهد انداخت

معاذ الملک - عده حضار [۵۷] ورقه سفید [۴۴] ورقه آبی ندارد امتناع ۱۳

اسامی کسانی که تصویب کرده اند آقا شیخعلی معاضد الملک - معزز الملک - ممتاز الدوله - ذکاء الملک - وکیل التجار - شیبانی - دکتر امیرخان - حاج آقا - عز الملک - دکتر اسمعیل خان آقا میرزا ابراهیم خان - ناصر الاسلام - مرتضی قلی خان - دکتر علی خان - میرزا اسدالله خان - آدینه محمد خان - حاج میرزا رضا خان - افتخار الواعظین - معین الرعايا - حاج مصدق الممالک - حسن علی خان - حاج شیخ علی - متین السلطنه - حاج سید نصرالله - اسان الحکماء - سلیمان میرزا آقا سید حسین اردبیلی - ابوالقاسم میرزا - محمد هاشم میرزا - آقا شیخ اسمعیل هشترودی - حاجی فاتح الملک - معاضد السلطنه - ارباب کیخسرو - آقا سید جلیل - آقا میرزا احمد - صدیق حضرت - تربیت - ادیب التجار - حاج محمد کریم خان - معتمد التجار - قوام الاسلام - حاج میرزا آقا -

نایب رئیس - ماده ۱۱ از بودجه وزارت عدلیه با اکثریت تصویب شد ماده (۱۲) محاکم صلح محلات ۷ محکمه

پیشنهاد وزارت یکماهه (۶۰۷) تومان و پنجقران
نایب رئیس - رای گرفته میشود بماده (۱۲)

از بودجه عدلیه هر کس تصویب میکند ورقه سفید و آنهایی که رد می کنند ورقه آبی خواهند انداخت
معاذ الملک - عده حضار (۵۷) ورقه سفید

علامت قبول (۴۴) آبی ندارد امتناع (۱۳) کسانی که تصویب کردند معاضد الملک - معزز الملک - حاج مصدق الممالک - دکتر امیر خان - عز الملک

وکیل التجار - مرتضی قلیخان - دکتر اسمعیل خان - میرزا ابراهیم خان - دکتر علی خان - حاجی آقا - افتخار الواعظین - حاجی میرزا رضاخان - تربیت - معین الرعايا - حسنعلی خان - ذکاء الملک - حاجی سید نصرالله - ممتاز الدوله - اسان الحکماء - سلیمان میرزا - شیبانی - ناصر الاسلام - میرزا اسدالله خان - حاجی شیخعلی آدینه محمدخان - آقا سید حسین اردبیلی - ابوالقاسم میرزا - محمد هاشم میرزا - میرزا اسمعیل نوبری فاتح الملک - آقا شیخ اسمعیل هشترودی - معاضد الملک - ارباب کیخسرو - سید جلیل - میرزا احمد - صدیق حضرت - فهیم الملک - حاج محمد کریمخان - معتمد التجار - ادیب التجار - قوام الاسلام - متین السلطنه - حاجی میرزا آقا

نایب رئیس - ماده ۱۲ با اکثریت تصویب شد فصل سیم - دفاتر کل محاکم ماده ۱۳ ریاست کل دفاتر محاکم پیشنهاد وزیر يك ماهه یکصد و پنجاه تومان

نایب رئیس - رای میگیریم کسانی که تصویب می کنند این ماده ۱۳ را ورقه سفید خواهند انداخت [رای گرفته شد]

معاذ الملک - عده حضار (۵۶) ورقه سفید علامت قبول (۴۲) ورقه آبی ندارد امتناع ۱۴

کسانی که تصویب کردند میرزا سید محمد صادق حاجی سید نصرالله - ابوالقاسم میرزا - محمد هاشم میرزا حاج فاتح الملک - آقا شیخ اسمعیل هشترودی - ارباب کیخسرو - آقا سید جلیل - میرزا احمد - معاضد السلطنه - صدیق حضرت - فهیم الملک - حاجی محمد کریمخان - معتمد التجار - قوام الاسلام - حاجی میرزا آقا - متین السلطنه - شیبانی - ادیب التجار - تربیت - آقا سید حسین اردبیلی - معزز الملک - ممتاز الدوله - معاضد الملک - دکتر امیر خان - ذکاء الملک - میرزا اسدالله خان - حاج مصدق الممالک - وکیل التجار - عز الملک - دکتر اسمعیل خان - میرزا ابراهیم خان - مرتضی قلیخان - دکتر علیخان - حاجی آقا - افتخار الواعظین - حاجی - میرزا رضاخان - معین الرعايا - حسنعلیخان - اسان الحکماء - سلیمان میرزا - حاجی شیخعلی

نایب رئیس - ماده ۱۴ از بودجه وزارت عدلیه با اکثریت تصویب شد

ماده ۱۴ دفتر استیناف پیشنهاد وزیر یکماهه ۶۵ تومان

نایب رئیس - یکماهه ۶۵ تومان تصویب شده است رای میگیریم باین ماده هر کس تصویب میکند ورقه سفید خواهد انداخت و الا ورقه آبی (رای گرفته شد)

معاذ الملک - عده حضار ۵۶ ورقه سفید ۴۳ آبی ندارد امتناع ۱۴ کسانی که تصویب کردند

ذکاء الملک - ممتاز الدوله - دکتر علیخان - حاجی - سید نصرالله - معاضد الملک - معزز الملک - شیبانی - حاجی آقا - میرزا ابراهیم خان - آدینه محمد خان - حاجی میرزا رضا خان - معین الرعايا - حسنعلیخان - اسان الحکماء - افتخار الواعظین - سلیمان میرزا - میرزا اسمعیل نوبری - حاجی شیخعلی - ابوالقاسم میرزا سید حسین اردبیلی - محمد هاشم میرزا - فاتح الملک - آقا شیخ اسمعیل هشترودی - آقا سید محمد رضا - مصدق

الممالک - عز الملک - دکتر امیرخان - میرزا اسدالله خان - وکیل التجار - معاضد السلطنه - ارباب کیخسرو - آقا - سید جلیل - میرزا احمد - تربیت - حاجی محمد کریمخان - ادیب التجار - فهیم الملک - صدیق حضرت - معتمد التجار قوام الاسلام - حاجی میرزا آقا - متین السلطنه - مرتضی قلیخان

نایب رئیس - ماده چهارده از بودجه وزارت عدلیه با اکثریت تصویب شد

ماده ۱۵ دفتر جرایم پیشنهاد وزیر يك ماهه (۶۵) تومان

نایب رئیس - رای می گیریم بماده ۱۵ هر کس تصویب میکند ورقه سفید خواهد انداخت [رای گرفته شد]

معاذ الملک - عده حضار (۵۶) ورقه سفید علامت قبول ۴۰ آبی ندارد امتناع (۱۱)

کسانی که تصویب کردند

آقا سید محمد رضا - مصدق الممالک - دکتر امیر خان - آقا میرزا اسدالله خان - عز الملک - مرتضی قلی خان - دکتر اسمعیل خان - میرزا ابراهیم خان - میرزا محمد صادق - دکتر علیخان آقا سید حسین اردبیلی - حاجی شیخعلی - سلیمان میرزا - حسن علی خان - اسان الحکماء - معین الرعايا - افتخار الواعظین - حاجی آقا - آقا شیخعلی - ابوالقاسم میرزا - محمد هاشم میرزا - آقا میرزا اسمعیل نوبری - فاتح الملک - آقا شیخ اسمعیل هشترودی - حاجی میرزا آقا - معتمد التجار معاضد السلطنه - ارباب کیخسرو - آقا سید جلیل آقا میرزا احمد - صدیق حضرت - متین السلطنه فهیم الملک - تربیت - ادیب التجار - حاجی محمد کریم خان - قوام الاسلام - حاجی میرزا رضاخان - معاضد الملک - وکیل التجار - حاجی سید نصرالله - معزز الملک - ذکاء الملک - شیبانی - ممتاز الدوله

نایب رئیس - ماده ۱۵ از بودجه وزارت عدلیه با اکثریت تصویب شد

ماده شانزدهم - دفتر تجارت پیشنهاد وزیر يك ماهه ۸۰ تومان

نایب رئیس - رای می گیریم باین ماده (۱۶) هر کس تصویب میکند ورقه سفید بپندارد [رای گرفته شد]

معاذ الملک - عده حضار ۵۵ ورقه سفید علامت قبول ۴۴ ورقه آبی ندارد امتناع ۱۱

کسانی که تصویب کرده اند

معاضد الملک - آقا شیخعلی - محمد هاشم میرزا آقا شیخ اسمعیل هشترودی - معزز الملک - حاجی سید نصرالله - حاجی میرزا آقا - متین السلطنه - فاتح الملک - معاضد السلطنه - ارباب کیخسرو - آقا سید جلیل - آقا میرزا احمد - صدیق حضرت - فهیم الملک - تربیت - حاجی محمد کریم خان - ادیب التجار - معتمد التجار - قوام الاسلام - ممتاز الدوله - ذکاء الملک - شیبانی - آقا سید محمد رضا - میرزا اسدالله خان - مرتضی قلی خان - مصدق الممالک - دکتر امیرخان - وکیل التجار - عز الملک - آقا میرزا ابراهیم خان - آقا میرزا سید محمد صادق - دکتر علی خان - حاجی آقا

اورا انتخاب کرده اند معلوم میشود که خیلی حسن سلوک با آنها داشته است و در این انتخاب اشکالی نیست فقط يك كلمه است و آن این است كه در درجه ثانی بقرعه معین شده اند این یکی اگر اصلاح شود و يك فی الجمله مسامحه نکنیم دیگر اشکالی باقی نمی ماند ولی يك شكالی باقی ماند که بنده عرض میکنم در تمام انتخابات این اشکال فهر آید اما میشود مثلاً ملاحظه کنید خونسار زیر بار کمره و کمره زیر بار کلیایکان نمی رود و قتیکه قانون گفت (۶) نفر از سایر مجلات انتخاب شده در يك نقطه مثل کلیایکان جمع شوند و از بین خود منتخب درجه دوم را انتخاب نمایند معلوم است که کلیایکان شکایت میکنند که چرا باید و کلای مایکی خونساری باشد یکی کلیایکانی یکی مجلاتی و از خود یک نفر و ... نباشد از این جهت عرض کنم که اگر زیاد در جزئیات دقیق شویم منتهی میشود باین جور مطالبی که تا بحال در بین نیامده است و عقیده ام این است اگر ملاحظه این جزئیات بشود رفع اشکالات میشود و این فرمایش شاهزاده اسدالله میرزا در واقع خودش يك اصلاحی است برای نظامنامه و نباید زیاد در جزئیات این مطالب دقیق شد .

حاجی آقا - بنده در مورد نماینده های مجلس

می بینم (۷) (۸) ماه از تشکیل دولت جدید و (۴) (۵) ماه از افتتاح مجلس میگذرد و می بینم که آن عده را که دولت و ملت ایران بآن محتاج هستند در این انجام وجود نیست با اینکه میدانم ایران محتاج ۱۲۰ نفر وکیل است و حالا بیش از ۶۵ نفر تقریباً حاضر نشده اند آقایان البته میدانند که اشکالات در ترتیب انتخاب بعمل میآید که هر قدر حکام و انجمن نظار مراقبت نمایند باز آن اشکالات پیدا میشود که انصار را دچار محظورات مینماید در يك همچو مسئله که تمام اینها قبول عامه دارند و محبوب القلوب منتخبین خود هستند و ابدأ شکایتی نرسیده است و انتخاب درجه اولشان هم که صحیح است دیگر مذاکره این اندازه را بنده تضييع وقت میدانم فقط يك چیزی اینجا هست که بواسطه آنکه محظوران در بیش داشته در انتخاب ثانی بقرعه معین کرده اند من گمان میکنم که اگر قبل از وقت تلگرافی بمجلس میکردند که مادر انتخاب درجه ثانی دچار اشکالات شده ایم و نمیتوانیم برای انتخاب کنیم و از مجلس تکلیف میخواستند مجلس یقیناً تصویب میکرد که بقرعه معین نمایند و تکلیفشان این نبود که در يك همچو زمینه تمام خصوصیات قانون را مراعات نمایند و گمان میکنم که با آن احتیاجی که ما داریم بحضور نمایندگان که حاضر شوند و تبادل افکار کنند و کمک نمایند دیگر اینقدر در جزئیات مذاکره کردن تضييع وقت است .

حاجی شیخعلی - بنده عرض میکنم چون ما

محتاج باین هستیم که (۵۰) نماینده در اینجا بیایند اگر بخواهیم در این مورد مراعات خصوصیات قانون را در باره آنها نکنیم من بعد دچار محظورات و اشکالات سخت خواهیم شد حالا اگر انتخاب در درجه اول صحیحاً بعمل آمده است ممکن است این (۶) نفر ثانیاً بنشینند و از بین خود انتخاب نمایند آنوقت اگر رأی دادند و اشکالاتی رود اد بقرعه معین مینمایند و این طور بعقیده بنده هیچ اشکال ندارد .

حاج سید ابراهیم - بنده از قراریکه از خارج شنیدم وزیر داخله تلگراف کرده است که

تجدید انتخاب درجه اول را بنمایند بنا بر این خوب است قدری صبر کنیم شاید دو مرتبه آن اشکالات که در انتخاب اول بوده پیدا نشود .

وکیل التجار - بنده چون یکی از اعضاء

شعبه بودم لازم است عرض کنم که فقط چیزیکه ما را واداشت که این را بگوئیم این است که ما در شعبه مذاقعهائی که باید در این باب بنمائیم کرده ایم و مخصوصاً سؤال کردیم که تفصیل اینکار چه بوده است و برای چه ابتدا بقرعه معین کرده اند و انتخاب نکرده اند یا نمی نویسند و بنده این را که میگویند اگر انتخاب درجه اول صحیح بوده است همان منتخبین درجه اول ثانیاً حاضر شوند و از بین خود انتخاب نمایند ابدأ قبول ندارم بجهت اینکه عنوانی را که انجمن نظار کرده اند و انتخاب آن دونفر را باطل کرده اند عنوانی است که انتخاب درجه اول آنها هم تا یکدرجه مترزل میکند و آن این است که میگویند تطبیع و تهدید در بین بوده است و قتیکه مسئله تطبیع و تهدید پیش آمد دیگر گمان نمیکنم که آنها دو مرتبه بتوانند حاضر شوند و انتخاب ثانی نمایند و آنوقتیکه در شعبه مذاکره شد این تلگراف در بین نبود .

معزز الملک - این تلگراف دیر روز آمد .

وکیل التجار - پس از این تلگراف همچو

مفهوم میشود که اینها منتظرند که انتخاب ثالث بشود اگر واقعاً همینطور است پس این خیالی را که ما داشتیم از بین میرود برای اینکه بحکم وزارت داخله مشغول تجدید انتخاب درجه اول شده اند و این مرتبه دوم است که تجدید انتخاب درجه اول را کرده اند و اگر این انتخاب فعلی را که کرده اند مجلس تصویب میکند باید فوراً اطلاع داد که تجدید انتخاب نمایند .

ذکاء الملک - بنده این تلگراف را درست

نمی فهمم اینجا نوشته شده است : (چون انتخاب حاج شیخ اسدالله و لواء الدوله قانونی نبوده باینجهت از طرف ریاست دارالشورا و وزارت داخله حکم بتجدید انتخاب درجه اول شده است)

از این تلگراف همچو فهمیده میشود که از طرف وزارت داخله حکم بتجدید انتخاب درجه اول شده و مشغول انتخاب شده اند .

(گفته شد تلگراف قرائت شود تلگراف را آقای ذکاء الملک قرائت کردند)

ذکاء الملک - این مسئله رجوع شد بشعبه ششم در آنجا مذاکره شد و بمجلس رایورت داده و مذاکره از تجدید انتخاب در شعبه نشده حالا از طرف ریاست دارالشورا و وزارت داخله تلگرافی شده باشد و آنها مشغول تجدید انتخاب شده باشند نمی دانم .

وحید الملک - بعد از آنکه انتخاب درجه

ثانی را انجمن نظار بواسطه تطبیعی که در انتخاب بوده باطل کردند و خواستند بقرعه معین نمایند يك تلگرافی کردند بمجلس که يك چنین ترتیبی شده و اینکار رجوع شد بکمیسیون اعتبارنامه ها و در کمیسیون خیلی مذاکره گردید آنوقت يك تلگرافی از وزارت داخله و مجلس می رود برای انجمن نظار که اینطوریکه گفتید قانونی نیست باید از روی قانون درجه اول انتخاب شود و آنها بنشینند و درجه ثانی را از میان خود

انتخاب نمایند ما این تلگراف را خواندیم و خیلی اسباب افسوس ما شد این بود که ناصر اشکر مشغول انتخاب شد وقتی که آنها مشغول بودند بتوزیع تمبر فله رایورت این انتخاب آمد بمجلس مجلس رأی داد که انتخاب اول صحیح است و انتخاب درجه ثانی باید تجدید شود و انتخاب درجه اول آنها در همان روز یازده بعد بعمل آمد تفصیل اینکار این است و ما در کمیسیون اعتبارنامه ها این را خیلی مذاکره کردیم و اصل آن تلگراف را هم اگر از دارالانشاء بخواهند حاضر است که مجلس توضیح خواسته است و آنها توضیح داده اند در اینکه انتخاب درجه اول صحیح است و مورد ایراد نیست هیچ شبهه نیست در يك مسئله هم که حضرت و الا فرمودند صحیح است جائیکه انتخاب دو درجه است همین انتخاب است والا همه جا انتخاب همان یکدرجه است یعنی انتخاب مستقیم است و مقصود از آن انتخاب هم این است که از طرف ملت انتخاب شده باشد حالا در صورتیکه دونفر از بین (۶) نفر معین شده باشد و هر کدام در درجه اولی دارای (۵۰۰) یا (۶۰۰) رای باشند و شکایتهام درباره آنها نرسیده است خوب است همانطور که فرمودند یکطوری این مسئله ختم شود و بیش از این اسباب تضييع وقت نشود

فایب رئیس - مذاکره در این باب بقدر

کافی بعمل آید از این رایورت کمیسیون معلوم می شود که انتخاب درجه اول صحیح بوده است ولی در درجه ثانی قانون می نویسند که باید انتخاب شود و بقرعه معین کرده اند حالا بعضی از آقایان تقاضا کرده اند که رای مخفی در این باب گرفته شود اول بنده می خواهم بدانم در این باب می توانیم رأی بگیریم یا خیر در اینجا دوکار باید بشود یکی این است که حالا رأی بگیریم بطوریکه از کمیسیون نوشته اند یا اینکه بموجب این تلگراف که از انجمن ولایتی رسیده است چون از وزارت داخله خبری نرسیده این تلگراف هم مجمل است خوب است این را بشعبه رجوع نمایم

معزز الملک - بعقیده بنده در این موضوع

نمی شود رأی گرفت بجهت اینکه رأی در موقعی می شود گرفت که این مجلس را يك هیئت منصفه دانست ولی بعد از آنکه در باب انتخاب شکایاتی رسیده باشد یا بعضی نسبتها داده باشند و در این باب بعد از تحقیقات صحت و سقم اینها معلوم نشود مجلس نمی تواند رأی بدهد و در اینجا دو خلاف قانون شده است یکی این است که این (۶) نفر ما بین خودشان دو نفر را بحکم قرعه معین کرده اند و یکی این است که دونفریکه سابقاً انتخاب شده اند و بعد معلوم شد که حکم بطلان انتخاب آنها صادر شده است داخل در انتخاب ثانوی بودند که بقرعه معین شده و حال آنکه در اینصورت دیگر نمی شود که آنها داخل انتخاب شوند و علاوه بر اینکه حق انتخاب ندارند يك مجازاتی هم برای آنها معین می شود پس بنا بر این انتخاب ثانوی که بحکم قرعه شده است چهار نفر حق انتخاب داشتند در صورتیکه نظامنامه انتخابات برای این محل (۶) نفر معین نموده است و در صورتی که بخواهند انتخاب درجه دوم را تجدید نمایند باید دونفر دیگر بجای آن دونفر اول انتخاب نمایند بعد از آن انتخاب درجه دوم بعمل بیاید

نایب رئیس - حالا لازم میدانید رجوع شود بکسیون یارای بکیریم .
حاج میرزا آقا - عقیده بنده این است که رای نگیرید بجهت اینکه رایرا که میگیریم باید قانونی باشد **وزیرزاده** - بنده عرض میکنم که رای گرفتن باید قانونی باشد و وجداناً بنده غلط میدانم که در این موضوع رای گرفته شود .

اسدالله میرزا - بنده از اشتباهات اینمطلب که بر آقایان رو داده است تعجب میکنم و از سوء تفاهم دو خلاف قانون در این تلگراف می بینم که مجلس انتخاب را رد کرده است در صورتیکه همه تصدیق دارند که انتخاب درجه اول صحیح بوده است یکی دیگر اینکه مینویسد دو مرتبه تجدید انتخاب شده است و اینکه میگویند نمیشود رای گرفت چطور نمیشود رای گرفت در صورتیکه تمام جاها بمجلس حق داده شده در ترتیب انتخاب اگر در بعضی از جزئیات که میشود از آن صرف نظر کنند بنده برای توضیح عرض خودم يك مثال میآورم در انتخاب ایالات قانون مامعین میکند که یک نفر از نماینده بتصویب وزارت داخله معین شود ممکن است که عده های مختلف اشخاص مختلف را انتخاب نمایند و آنوقت بملاحظه اینکه همچشمی دارند اسباب زحمت میشود قرعه میکشند اینجا هم یکی از آنها که تولید اشکالات نموده و بحکم قرعه معین شده است و بعقیده بنده اگر بخواهیم انتخاب ایندیونفر را که هر کدام تقریباً (۶۰۰) رای در باره آنها داده شده است رد کنیم حق (۶۰۰) نفر از افراد ملت راضی کرده ایم .

نایب رئیس - آقای فاتح الملك پیشنهادی کرده اند خواننده شود بقرار ذیل قرائت شد :

منده تقاضا میکنم که در این مجلس رای گرفته نشود تا تحقیق این تلگراف بشود در مجلس دیگر رای گرفته نشود .

نایب رئیس - هر کس این پیشنهاد را تصویب میکند قیام نماید (رد شد) .

نایب رئیس - رای می گیریم در اینکه مجلس مذاکرات را کافی می داند یا خیر؟ هر کس تصویب می کند که مذاکرات کافی است قیام نماید (تصویب شد) .

نایب رئیس - چون عده کافی نیست رای در این موضوع می ماند بجلسه آتی که روز پنجشنبه خواهد بود دستور آن از این قرار است: بودجه اداره امنیه . بودجه اداره نظریه . بودجه ایالات و ولایات و روز سه شنبه عصری بمناسبت اینکه عید است لازم است خدمت آقای نایب السلطنه برسیم .

تقی زاده - خوب است اخذ رای هم جزء دستور منظور شود .

نایب رئیس - منظور می شود .

حاجی فاتح الملك - سه شنبه ساعت شش را هم معین فرمائید که چه وقت باید حاضر شد .

نایب رئیس - بعد از اینکه ساعت روز سه شنبه معین شد با آقایان نمایندگان اطلاع داده می شود .

ارباب کیخسرو - روز پنجشنبه لابد در اطاق جدید مجلس می شود خوب است آقایان پنج ساعت بفروب حاضر شوند که يك ساعت محض مرتب نمودن ترتیبات وساعت چهار مجلس منعقد شود . مجلس يك ساعت از شب گذشته ختم شد .

جلسه ۷۰

صورت مذاکرات روز پنجشنبه دو ازم شهر ربیع الاول ۱۳۲۸

مجلس دو ساعت قبل از فروب در اطاق بزرگ در تحت ریاست آقای مستشارالدوله منعقد گردید **رئیس** - قبل از اینکه شروع بکار کنیم لازم است خدای راتشکر گوئیم که پس از زحمات و صدمات سه ساله اکنون موفق شدیم که در این اطاق برای خدمت ملت حاضر شویم معلوم بعضی از آقایان هست که در دوره گذشته باهمه سعی هائی که کردیم موفق نشدیم که در این اطاق بخدمت ملت مشغول شویم سهل است نتوانستیم نواقص او را هم تهیه نمائیم بلکه استبداد اساس و بنیان این اطاق را بکلی مختل ویریشان کرد و حالا که بحمدالله باین وساعده موفق بنشستن در این اطاق شدیم لازم است از مراقبت های اداره مباشرت تشکر کنیم که چنانچه در ترتیب و تنظیم موجبات تمام لوازم و امورات مراقبت دارند و داشتند در تنظیم این اطاق هم بذل همت نموده همه قسم زحمت متحمل شده اند جهودانی و سعی کافی بعمل آوردند در این موقع برای اینکه حق بن له الحق قرار گیرد باید از خدمات آقای شیخ حسن خان که سعی ها و مراقبت های فوق العاده در تعمیر کلیه عمارات بهارستان و مخصوصاً این اطاق بعمل آوردند اظهار تشکر نمائیم علاوه بر تشکرات قولی که امروز بدرگاه خداوند باید تقدیم بداریم البته آقایان نمایندگان محترم خود را حاضر کرده اند برای تشکرات فعلی و از اینرو اجازه خواهند داد که امر روز وعده بدهیم خدماتی را که ادایش بر ذمه ماست و متناسب خواهد بود با علو مقام و همچنین مساعی و خدمات فوق العاده مقابل مشکلاتی که امروزه در پیش داریم تا بعمون الله راه سعادت را پیمووده بمقصد اصلی نائل شویم .

ادیب التجار - بر حسب قرعه که الان کشیده اند منزل و صندلی های نشیمن حضرات و کلای محترم معین شد که هر کس روی صندلی معینی بنشیند نمیدانم چه شد فراموش فرمودند بعضی جا های خود را عوض کرده اند جهت این را نمیدانم و می خورم بدانم .

رئیس - این ترتیب را بعد میدهیم . (در این وقت خلاصه مذاکرات جلسه گذشته را آقای معاضد الملك قرائت نمودند) .

رئیس - در صورت مجلس ملاحظه بنظر آقایان هست ؟ (اظهاری نشده) (امضا فرمودند) .

(آقای معزز الملك صورت تیریکاتی که از بعضی نقاط رسیده بود به تفصیل ذیل قرائت نمودند) .

ظل السلطان از رئیس . ممتاز السلطنه از یاریس سردار همایون از تفریس . صفاء الملك از وینه . معذل السلطنه از بوخارست . مخبر السلطنه از تبریز ایضاً میرزا اسحق خان رئیس عدلیه و سایر اعضاء عدلیه از تبریز . مجد الملك از ساری . سروش الملك از بوشهر . انجمن ناصری کرمان . از زردشتیان یزد . هر پضه کتبی از ارباب جمشید .

معزز الملك - تلگرافی از تبریز از انجمن ایالتی آذربایجان در خصوص حرکت سالار ملی و سردار ملی از آذربایجان بطرف طهران رسیده است و این

تلگرافی است که از انجمن ولایتی اصفهان رسیده قرائت می شود .

(تلگراف مذکور قرائت کردند)

راجع بمنع استقراض خارجی و اظهار مساعدت در تأدیه تجمیلات دولت از هر قبیل برای رفع احتیاجات (ایضاً تلگراف دیگر در همین موضوع از انجمن ولایتی بوشهر و مدرسه ملیه و ایالتی کرمان شروع بقرائت بودجه امنیه گردید پس از قرائت (وحید الملك در جلسه سابق قرار شد اول کار رای در باره نمایندگان خوانسار و گلپایگان باشد چه شده است که امروز مقدم داشته نشد .

رئیس - در آن باب روزشبهه رای خواهیم گرفت . حالا شروع می کنیم بمذاکره در کلیات این بودجه .

حاجی مصدق الممالک - بنده مکلف هستم در باب سوار امنیه نظریات و دقایق خود را بعرض نمایندگان محترم برسانم اولاً عرض میکنم مطلب دراصل موضوع است که سوار قرا سوران سابق را تبدیل بسوار امنیه نمایند که مبلغ و مقدار کلی بر میزان حقوقیکه سابق بقرا سوران ها داده میشد افزوده شود عرض می کنیم در صورتیکه این مسئله بتصویب مجلس مقدس برسد باید معلوم نمود که تقسیم این سوار در نقاط از چه قرار شده زیرا که مسلماً در بعضی نقاط هر فرسخی لازم است چه رینج سوار بگذارند ولی در بعضی نقاط فرسخی يك سوار هم کفایت می کند و میتواند منظم نماید اما در باب حقوق این سوارها در این لایحه برای تمام از يك قرار و میزان معین شده و حال آنکه امکان داشت بطور صرفه جوئی هر ولایتی را بمناسبت حال آنجا حقوق سوار برقرار شود از تمام اینها گذشته نمی دانم برای چه بوده است که وزارت داخله کلیه میزان حقوق این سوار را در چهار ماهه بطور ثلث مأخذ گرفته اند در حالتیکه منماً خیلی از ولایات هنوز تغییر سوار قرا سوران نشده است و همان ترتیب سابق برقرار بوده و هست البته باید هر جا این سوار جدید را گذارده معلوم نمایند که حقوق آنها چهار ماهه یا کمتر است .

قوام السلطنه - در این اعتراضات جناب حاجی مصدق الممالک عرض میکنم البته تمام نمایندگان محترم اطلاع دارند که ترتیب قرا سوران سابق چه قدر مفشوش بود و بکلی بیفائده بلکه مضربود زیرا بجای آنکه امنیت برقرار کنند و جلوگیری از قطاع الطریق نمایند خودشان اسباب ناامنی فراهم آورده همه قسم دزدی و سرقت مینمودند عابرین و قوافل همیشه در لذت بودند آن بود که وزارت داخله مجبور شد بيك ترتیب صحیحی امنیت در طرق و شوارع برقرار نماید لهذا درصدد تشکیل سوار امنیه برآمده و این سوارها را در بعضی نقاط برقرار نمود اما در باب اینکه فرمودند هر نقطه باید بفرخور حالش سوار گذارده شود بيك جارا فرسخی يك نفر هم میتواند امن کند و يك جای دیگر فرسخی چهار نفر لازم دارد این صحیح است و این ملاحظه شده است در اینباب مدت زمانی جمعی از اشخاص مطلع با بصیرت نشسته اند و برای هر ایالت و ولایت بقدر لزوم سوار معین کرده اند آنجا که امنیت بیشتر بوده فرسخی يك سوار و جای دیگر که معن تاخت و تاز